

ЧАБАН М.¹,

ШЕВЦОВА З.²,

ГАПОНОВ В.³

¹Редакція обласної газети «Зоря», м. Дніпропетровськ, Україна

²ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України», м. Дніпропетровськ, Україна

³ДУ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпропетровськ, Україна

ЗЕМСЬКИЙ ЛІКАР І ДРАМАТУРГ

Резюме. Проведено вивчення життєвої долі та професійної діяльності земського лікаря, доктора медицини, судового експерта, громадського діяча, письменника, неординарної особистості Григорія Максимовича Бораковського (1846–?). Він зробив вагомий внесок у розвиток земської медицини на Катеринославщині (сучасна Дніпропетровщина). Григорій Бораковський завідував дільницею та земською лікарнею в Новомосковську протягом 27 років, виконав значну кількість оперативних втручань. Його як експерта залучали до складних судових справ. Пізнавальне значення мають його звіти про відрядження до клінік Москви, Одеси, Палестини, Праги. Лікар Г.М. Бораковський займає також почесне місце в українській драматургії. Він є автором багатьох водевілів, комедій і драм (найвизначніша з них – «Маруся Чурай»).

Ключові слова: Бораковський, земський лікар, драматург, Новомосковськ, Катеринославщина (Дніпропетровщина).

До 170-річчя з дня народження Г.М. Бораковського

Григорій Максимович Бораковський народився в 1846 році в Павлограді (сучасна Дніпропетровщина). Батьків рід був із чернігівських дворян, а мати — з павлоградської купецької сім'ї. Григорій залишився без батька з шести років. З тих пір про його майбутнє турбувалася мати. Початкову освіту юнак здобув у місцевій земській школі. З 1856 року продовжив навчання в Катеринославській чоловічій гімназії. Автором її проекту був архітектор І.Н. Скотников, а нагляд за спорудженням здійснював архітектор А.М. Достоевський, рідний брат великого письменника. В 1957 році гімназію інспектував попечитель Одеського навчального округу відомий хірург М.І. Пирогов. Разом з іншими гімназистами Григорій брав участь у домашніх виставах. З успіхом грав у російських та українських комедіях («Простак», «Сватання на Гончарівці», «Кум мірошника» та інших). Під час навчання в гімназії Бораковський написав 8 драматичних творів. Через 7 років, у 1863 році, він закінчив навчальний заклад із відзнакою (срібною медаллю) [1].

В 1864 році Григорій Бораковський вступив на медичний факультет Харківського університету. Навчання тривало 5 років. Юнак займався поглибленим вивченням медицини й опублікував свої роботи за фахом у часописі «Медицинский вестник». Маючи схильність до літературної творчості, брав участь у виставах студентського драмгуртка [2]. Після закінчення університету (1869 р.) наш земляк одружився та поїхав на Волинь, де 1,5 року служив повітовим лікарем. Після цього повернувся на рідну Катеринославщину. З 1872 року служив лікарем у земстві, активно працював над

Адреса для листування з авторами:

Шевцова Зоя

ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України»

Україна, 49074, м. Дніпропетровськ, пр. Газети «Правда», 96

E-mail: gastrodnepr@i.ua

© Чабан Н., Шевцова З., Гапонов В., 2016

© «Гастроентерологія», 2016

© Заславський О.Ю., 2016

докторською дисертацією, яку успішно захистив і отримав ступінь доктора медичних наук. Бораковський був статським радником, інспектором народних училищ у Харкові. Лікар мав гарні можливості для кар'єрного росту, але смерть дружини змінила плани. Новомосковська земська управа залучила молодого спеціаліста до розробок заходів щодо поліпшення повітової лікарської служби. З 1873 року Григорій Максимович завідував дільницею та земською лікарнею в Новомосковську протягом 27 років. А дільниця — це велика частка повіту, йому підпорядкована.

Ось цитата зі звіту Новомосковської повітової земської управи Новомосковському XX черговому повітовому земському зібранню за 1884—1885 рр.: «Согласно постановлению XIX очередного земского собрания на заседании 24 октября 1884 года весь уезд разделен на 4 врачебных участка. 1-й участок. Местоительство врача в г. Новомосковске, им заведует врач Г.М. Бораковский, в этот участок входят 10 волостей с населением 40 539 д(уш). Участок этот занимает своим пространством южную часть уезда, отделяясь почти прямой линией, проведенной чрез г. Новомосковск от границы Павлоградского уезда у Карабиновки до реки Днепра у с. Мануйловки. Самое большое протяжение его в длину от Карабиновки до д. Вороной Любимовской волости 80 верст и в ширину от Новомосковска до с. Энгенфельд Хорошевской волости 85 верст» [3]. Складно уявити собі нині дільницю в понад 40 тисяч населення з одним земським лікарем.

А ось відомості про виконання Григорієм Бораковським оперативних втручань у медичному звіті Новомосковського повіту за 1890 рік: «В минувшем году врачом Бораковским при больнице было произведено 55 случаев операций, из коих 4 акушерских и 51 хирургических; более замечательные из них были: эмбриотомия, 5 ампутаций конечностей, 9 удалений злокачественных опухолей. Из 24 случаев удаления доброкачественных опухолей — 9 крупных опухолей. Вообще же в больнице ежегодно совершается такое же значительное число оперативных случаев. Если подвести итог за все время существования больницы (с 1873 года), то число дойдет до 800 операций, которые произведены заведующим все это время больницей врачом Бораковским» [4].

В особистому житті у Григорія Максимовича відбулися позитивні зміни: одружився вдруге, складав плани на подальше щасливе сімейне життя. Але знову зла доля — померла друга дружина, на його руках залишилося п'ятеро дітей. У 1893 році Катеринославську чоловічу гімназію закінчив Олександр Бораковський, можливо, його син. Григорій Максимович неодноразово робив подальші спроби влаштувати особисте життя. Невдалим був його третій шлюб, між подружжям не існувало взаєморозуміння, і невдовзі сім'я розпалася. Свою особисту і побутову невлаштованість він переборював роботою на медичній стезі та літературній ниві. Наприкінці 1896 року Григорію Бораковському довелося стати учасником Всеросійського з'їзду сифілідологів у Петербурзі. Його як експерта залучали до складних судових справ. Послугами знаного лікаря

Корпус Дніпропетровської медичної академії (колишня Катеринославська чоловіча гімназія). Фото 2014 року

користувалися люди різних верст населення, включаючи місцеву знать. Він їздив по селах Новомосковщини, Слобожанщини, Полтавщини з метою проведення заходів щодо поліпшення медичного обслуговування населення [5].

Новомосковська жіноча прогімназія

В 1878 році молодого визнаного тридцятирічного лікаря Григорія Бораковського обрали головою наглядової (опікунської) ради Новомосковської чотирикласної жіночої прогімназії. На цій посаді він залишився аж до 1900 року. Про діяльність цього навчального закладу Григорій Максимович дав інформацію на Опікунській раді в 1888 році: «В настоящее время Новомосковская женская прогимназия есть единственное в городе и уезде среднее учебное заведение, которое в течение 11-летнего своего существования служило рассадником просвещения в среде местного населения. Из него в течение этих лет вышло 76 учениц, окончивших курс, из которых более 10 были учительницами в сельских школах уезда и города. Сначала в нее поступали только дети городского населения, а затем и из уезда стали поступать ученицы от дворянского до крестьянского сословий» [5]. Прогімназія знаходилася в будинку, що належав полтавській купчисі М. Труховській. При навчальному закладі Бораковський створив драматичний гурток і залучив до участі в ньому співробітників і старшокласників. Для постановок він пропонував поряд із класичними і свої драматичні композиції. Без сумніву, громадська робота Григорія Максимовича у цьому учбовому закладі мала позитивні наслідки.

Збори за кордон

З метою підвищення професійної майстерності та рівня знань Г.М. Бораковський вирішив поїхати за кордон. На той час зірватися з місця земському лікареві було не так просто. Для цього необхідна була згода колег-лікарів. Тому почалося все 1 липня 1898 року. Того дня відбулося спільне засідання Новомосковської земської управи і лікарів повіту. Наприкінці засідання прибув і тодішній голова повітової земської управи Іван Петрович Магденко, батько якого лишив спогад про

Корпус колишньої Новомосковської земської лікарні. Фото 2015 року

зустріч з Михайлом Лермонтовим на Кавказі. Цей же Магденко відомий і тим, що сто років тому за намовою Дмитра Яворницького передав до Катеринославського крайового музею ім. Поля цінне козацьке вбрання, яке довгими роками зберігалося в їх родині і за яким довго полював збирач козаччини Яворницький.

Ось як Г.М. Бораковський пояснював своє прагнення поїхати у відрядження: «У мене явилась мысль, хотя бы при помощи затрат своих собственных средств, побывать хотя в одной из таких клиник и там присмотреться к тамошним методам лечения, там проштудировать диагностику кожных болезней. Я остановился на поездке в Пражский университет, где клиника ведется на национальном языке, и избрал летние месяцы, когда теоретический курс не читается, когда слушателей несравненно меньше, осмотр больных и наблюдение доступнее, да и в отношении наших местных служебных занятий летнее время представляет более свободы для врача по отсутствию эпидемий и меньшему наплыву больных в рабочую пору» [6].

З'їзд лікарів прийняв рішення про необхідність закордонного відрядження Г.М. Бораковського.

Це визнало і земське зібрання, яке просило управу віднайти для цього кошти. Використовуючи таку нагоду, лікарі поклопоталися перед наступним земським зібранням про заснування посади другого лікаря (уявіть часи, коли повітове місто Новомосковськ мало лише одного лікаря). Він би, мовляв, і міг замінити лікарів при їх відпустках, відрядженнях тощо. Тим часом колеги Бораковського склали графік приїзду дільничних лікарів на час його відсутності з 10 липня до 10 жовтня 1898 року. Ось така непроста була в ті часи процедура поїздки лікаря у відрядження.

Серед прокажених Єрусалиму

Григорій Бораковський потрапив до Єрусалиму, де йому вдалося побачити німецький притулок для хворих на проказу. В ньому виявилось 37 хворих різного типу. Притулок понад 15 років очолював німецький лікар Енслер, який добре вивчив цю галузь медицини. «Приміщення облаштоване добре, — нотував лікар з берегів Самари, — утримується щодо гігієни чудово, але лікування в сенсі терапевтичному не ведеться жодного. Доктор Енслер, випробувавши усі рекомендовані засоби, не бачив від них жодного випадку вилікування. Я нагадав йому засіб за розробкою професора Петерсена, що використовується у нас (у Калінкінській лікарні), і він обіцяв його випробувати».

Головна маса хворих на проказу знаходилася в Палестині біля Єрусалима, неподалік від села Скудельничого (продовження Йосафатової долини). Тут турецький уряд сконцентрував усе населення Єрусалима з проказою. У будинках, що нагадували казарми й окремі хатини, знаходилося понад сто чоловік різного віку та з різними типами прокази. У це вогнище прокази лікар Бораковський зміг потрапити лише за допомогою турецьких жандармів і лікарського помічника, якого люб'язно запропонував йому турецький колега. Протягом чотирьох днів Бораковський вивчав відмінні ознаки захворювання, щоб потім зуміти діагностувати цю хвороби у себе на батьківщині, якщо виникне необхід-

Середня школа № 8, бібліотека-філіал № 3 (у минулому — Новомосковська жіноча прогімназія). Фото 2015 року

Колишній будинок міської біржі. За радянських часів кінотеатр «Модерн», нині — «Авангард». Фото 2015 року

Сучасний кооперативний коледж економіки та права імені С.В. Литвиненка (у минулому — будинок учительської семінарії). Фото 2015 року

ність. Наражаючись на небезпеку захворіти, український лікар зібрав матеріал із виразок і вузлів прокази, зробив фотознімки та мікроскопічні препарати, які в разі необхідності можна було б порівняти з випадками, що траплялися в його повіті. Бораковський вважав здійснену ним поїздку до Палестини корисною для організації лікування хворих на проказу. Лікар з України вважав лепроспіроз не заразною (при дотриманні необхідних умов), але спадковою хворобою.

У Златій Празі

З Яффи пароплавом «австрійського Ллойда» (судноходна компанія була заснована 1833 року) Григорій Бораковський вирушив у Салоніки. Звідти через Македонію, Болгарію, Сербію і Відень він прибув до Праги. Дорогою у залізничному вагоні лікар зустрівся з одним студентом-галичанином, який йому дуже допоміг зорієнтуватися в незнайомій у всіх відношеннях місцевості. У Празі завдяки йому Бораковський був представлений доктору Мрачеку, завідувачому госпітальною клінікою шкірних хвороб, а згодом уже професорові Ріттеру, котрий відвідував шпиталь і клінічні відділення всього тричі на тиждень. Шпитальна клініка знаходилася у старому місті (один із районів Альштадт/Altstadt), у приміщенні, перебудованому зі старого будинку, причому облаштованому всіма найновішими пристроями. Тут лікар з України побачив душі з тиском різних атмосфер, ванни звичайні, парові й сухі. Помітив навіть щось схоже на вітчизняну лазню (номерну), в якій хворих намилювали милом, а потім піддавали тривалій дії тепла — при деяких хронічних висипаннях, екземах тощо.

Лікар Бораковський пригадував: «Облаштування після Відня більшої лікарняної установи для шкірних хворих у Празі викликане, як мені пояснили, тією обставиною, що в Богемії сила-силенна робітників у руднях і заводах, які, працюючи при високій температурі в пилу, диму й інших поганих умовах заводського праці, дають великий матеріал різних захворювань шкірними хворобами, не тільки висипань, але й різних виразок, опіків, поранень тощо» [6]. Особливу увагу Бораковсь-

кий у Празі приділив вивченню фільтрів, які використовуються для очищення води.

У Білокам'яній

Наукова поїздка Григорія Бораковського мала на меті також відвідання лікарень, де використовувалися найпередовіші методи лікування в галузі терапії та діагностики сифілісу. Такі лікувальні заклади в Росії знаходилися в Петербурзі, Москві та Одесі. Григорій Максимович обрав лікарні московські, з-поміж яких виділив провідну М'ясницьку лікарню на 400 ліжок, очолювану професором Московського університету О.І. Поспеловим. Туди і вирушив лікар з Присамар'я.

Бораковський писав: «Для того, щоб потрапити до наших російських клінік і лікарень, доводиться проходити багато митарств і скрутних формальностей, перш ніж лікареві поталанить отримати дозвіл на вхід до неї. Завдяки сприянню добрих знайомих, які мають помітне становище в Москві серед міського самоврядування, я зміг добитися цього в три дні. Перше, що впадало в очі в сифілітичній лікарні, — це повна відсутність втирань сірої ртутної мазі. Замість ртутних втирань робляться виключно підшкірні впорскування ртутних солей» [6].

Після наукового відрядження

11 листопада 1898 року Григорій Бораковський на черговому зібранні звітував перед колегами, які так великодушно відпустили його у тримісячне відрядження, про підсумки своєї поїздки. Свій виступ він скінчив такими словами: «Що стосується до недоліків моїх щодо не викладу, а спостереження і дослідження, то ці недоліки, ці помилки, прошу вибачити; це була перша поїздка з нашого повіту, перший досвід на цьому шляху, і мої помилки послужать на користь наступним моїм товаришам, по майбутніх для них відрядженнях» [6].

Наступного року лікар 1-ї дільниці Бораковський звітував на з'їзді лікарів Новомосковського повіту. Грунтовна доповідь зайняла 30 сторінок і присвячувалася його поїздки протягом трьох літньо-осінніх місяців (з 10 липня по 10 жовтня 1898 року) до Москви, Одеси, Праги і Палестини. Збори лікарів Новомосковського повіту, вислухавши доповідь Бораковського, ухвалили подяку лікареві за доповідь і виявили бажання надру-

Будинок земської управи на площі Перемоги (в минулому — Соборній). Фото 2015 року

Новомосковська швейна фабрика (місце колишнього міського цвинтаря). Фото 2015 року

кувати її в загальному звіті управи. Саме завдяки цьому мудрому рішення є змога нині повністю ознайомитися зі звітом Бораковського щодо його поїздки. Черга для наукового відрядження наступного року була надана лікареві М.А. Милостанову.

Літературна діяльність

Незважаючи на велику зайнятість лікарською діяльністю, Григорій Бораковський з юнацьких років знаходив час і для улюбленої літературної справи. За основу своїх творів він брав події реального життя, місцевий побут, звичаї та обряди Присамар'я, колоритну мову простого люду. У передмовях автор писав: «Я беру до своїх творів такі правдиві случаи, котрі доводиться бачити своїми очима тепер, і вивів своїх героїв такими ж, як їх тепер бачив, через те й мова їх така, якою вони справді балакають тепер». При необхідності письменник пояснював читачам, що дії відбуваються в одному з сіл поблизу Самари [7].

Лікар Г.М. Бораковський — автор багатьох водевілів, комедій і драм. Серед них п'єса-жарт у двох діях «Як жінки чоловіків морочать». У кінці тексту вказано: «Новомосковськ, Катеринославська губернія. 1872 рік». Заслугує на увагу психологічна драма «Як долі немає — то й щастя минає» (1887). Згодом він написав «Різдвяний театр» — оперетку на одну дію за мотивами М. Гоголя, видану в 1886 році київською книгарнею П.Ф. Панчешникова (на 41 сторінку). Цікавим виявився водевіль «Де двоє цілуються, третій губ не простягай» (на 54 сторінки), який тільки через два роки був дозволений Одеською цензурою до друку (19.03.1888). З-під його пера вийшли жарт-водевіль на одну дію «Закоханий жид», психологічна драма «З моря житейського» (1886), жартівливі твори «Оказія з пампушками», «Оказія з німцем», «Як на лобі роги ростуть» (1886), «Лихом щастя не добудеш» (1887) та інші. Було в нього багато мотивів для сенсаційних драм із практики лікаря-криміналіста.

Найвизначнішим його твором є історична драма «Маруся Чурай» (1887), в основу якої покладено розповідь старого полтавського козака. Дуже схвально відгукнувся про цей твір Іван Франко: «...Шестиакт-

ною драмою «Маруся Чурай» Бораковський довів, що в нього не «талантець», а справжній драматичний талант...» Після смерті Бораковського на цю тему класик української драматургії М. Старицький написав драму під назвою «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці» (1892). У 1890 році Бораковський створив свою останню п'єсу «Старі до молодих не підгортайтесь». За життя письменника тільки одне зібрання п'єс було видане у Львові — «Збірник драматичних творів» (1888). Творчість Г.М. Бораковського високо оцінювали його колеги та сучасники. Літературний критик Омелян Огоновський так писав про нашого земляка: «Бораковський займає почесне місце в історії нашої літератури. Його ім'я можна написати поруч з іменами сучасних українських драматургів: Карпенка-Карого, Старицького, Кропивницького...» [8].

Останні роки

Українська літературна енциклопедія (1988, т. 1) повідомляла, що Григорій Бораковський помер у 1890 році в Новомосковську. У книзі «Енциклопедія українознавства» подано так: «1846—?». А вперше хибна дата смерті Бораковського з'явилася в першому виданні Української радянської енциклопедії ще понад півстоліття тому (т. 2. — К., 1960) і звідтоді кочує по інших столичних енциклопедичних виданнях: в Українському радянському енциклопедичному словнику (1-ше вид., 1966; 2-ге вид., 1986), другому виданні УРЕ тощо. А тим часом Бораковський прожив як мінімум на 10 років більше, успішно працюючи земським лікарем. І тільки 1900 року звільнився з цієї посади. У серпні 1900 року Бораковський вже не фігурував на спільному засіданні Новомосковської земської управи і лікарів. У звіті Новомосковської повітової земської управи за 1900 рік засвідчено, що «больничный врач Бораковский оставил службу, и его место занял врач 2-го участка Сечкарев» [9]. Можна припустити, що мешкав відомий у місті лікар Бораковський на вулиці Січовій (сучасній вулиці Головка), де оселялися поважні особи міста.

До нашого часу в Новомосковську збереглися будівлі періоду, коли жив Бораковський. Серед них Троїцький собор, будинки земської управи, міської ратуші, чоловічої гімназії, жіночої прогімназії, учительської се-

Новомосковський музей історії та краєзнавства імені Петра Калнишевського. Фото 2015 року

мінарії, ремісничого училища, синагоги, музичної команди, міської біржі та земської лікарні, а ще приватні будинки, дороги тощо. Новомосковський краєзнавчий музей історії та краєзнавства імені Петра Калнишевського знаходиться в будинку земського лікаря М.Я. Дубровського. У березні 1942 року він разом із родиною був розстріляний німецько-фашистськими окупантами. Фрагментом пошукової роботи, яку проводять співробітники, є вивчення діяльності подвижників освіти та медицини.

Скільки років прожив Григорій Бораковський — остаточно невідомо. Так званий міський цвинтар у Новомосковську, на якому поховали Бораковського, знаходився вздовж колишньої Лихополевської вулиці (нині — Сучкова). У часи індустріальної розбудови міста кладовище знесене, на цьому місці збудовано місцеву швейну фабрику. Метричні книги цвинтарної церкви міста, на жаль, не збереглися.

Проведене дослідження повертає з небуття ім'я Григорія Максимовича Бораковського, який чесно і сумлінно служив на ниві земської медицини та української драматургії. Вивчення життєвої долі та професійної діяльності земського лікаря, доктора медицини, судового експерта, громадського діяча, письменника, неординарної особистості має не тільки пізнавальне, а й виховне значення. Видання повного зібрання творів Григорія Бораковського сприяло б увічненню його пам'яті. Нині планується встановлення меморіальних дошок там, де він працював: на місь-

кій лікарні та колишній жіночій прогімназії (нинішній школі № 8).

Список літератури

1. Чабан М. Григорій Бораковський // Птахи з гнізда Придніпров'я. — Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 2005. — С. 243-249.
2. Джусов А.Б. Історія Новомосковська. — Арт-прес, 2011. — С. 478-482.
3. Отчет Новомосковской уездной земской управы Новомосковскому XX очередному уездному земскому собранию (за 1884—1885 гг.). — Екатеринослав, 1885. — С. 153.
4. Отчет Новомосковской уездной земской управы Новомосковскому XXVI очередному уездному земскому собранию за 1890 год. — Екатеринослав, 1891. — С. 149-150.
5. Отчет Новомосковской уездной земской управы Новомосковскому XXIV очередному уездному земскому собранию за 1888 год. — Екатеринослав, 1889. — С. 369-372.
6. Отчет Новомосковской уездной земской управы Новомосковскому XXIV очередному уездному земскому собранию за 1898 год. — Часть 2. — Новомосковск, 1899. — С. 323.
7. Бойко Л. Драматург Присамар'я // Зоря. — 5 березня 1988. — С. 3.
8. Огоновський О. Історія літератури руської. — 1889. — С. 908-934.
9. Состав медицинского персонала // Отчет Новомосковской уездной земской управы за 1900 год. — Часть 2 и 3. — Новомосковск, 1901. — С. 194.

Отримано 13.04.16 ■

Чабан Н.¹, Шевцова З.², Гапонов В.³

¹Редакция областной газеты «Зоря», г. Днепропетровск, Украина

²ГУ «Днепропетровская медицинская академия МЗ Украины», г. Днепропетровск, Украина

³ГУ «Институт гастроэнтерологии НАМН Украины», г. Днепропетровск, Украина

ЗЕМСКИЙ ВРАЧ И ДРАМАТУРГ

Резюме. Проведено изучение жизненного пути и профессиональной деятельности земского врача, доктора медицины, судебного эксперта, общественного деятеля, писателя, неординарной личности Григория Максимовича Бораковского (1846—?). Он сделал весомый вклад в развитие земской медицины на Екатеринославщине (современная Днепропетровщина). Григорий Бораковский заведовал участком и земской больницей в Новомосковске в течении 27 лет, выполнил значительное количе-

ство оперативных вмешательств. Его как эксперта привлекали к сложным судебным делам. Познавательное значение имеют его отчеты о командировках в клиники Москвы, Одессы, Палестины, Праги. Врач Г.М. Бораковский занимает почетное место и в украинской драматургии. Он автор многих водевилей, комедий и драм (наиболее известная из них — «Маруся Чурай»).

Ключевые слова: Бораковский, земский врач, драматург, Новомосковск, Екатеринославщина (Днепропетровщина).

Chaban M.¹, Shevtsova Z.², Haponov V.³

¹Editorial Staff of the Regional Newspaper «Zoria», Dnipropetrovsk, Ukraine

²State Institution «Dnipropetrovsk Medical Academy of the Ministry of Healthcare of Ukraine», Dnipropetrovsk, Ukraine

³State Institution «Institute of Gastroenterology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine», Dnipropetrovsk, Ukraine

ZEMSTVO DOCTOR AND DRAMATIST

Summary. The study of the life and professional activity of Hryhorii Maksymovych Borakovskiy (1846—?), zemstvo doctor, doctor of medicine, forensic expert, public figure, writer, extraordinary personality, has been carried out. He made a significant contribution to the development of zemstvo medicine in Katerynoslav-Dnipropetrovsk region. Hryhorii Borakovskiy headed the district and zemstvo hospital in Novomoskovsk for 27 years, performed a large number of surgeries. As an expert, he was

invited to participate in complicated forensic cases. His reports about visits to hospitals in Moscow, Odesa, Palestine, Prague are of educational importance. Doctor H.M. Borakovskiy also occupies an honorable place in Ukrainian dramaturgy. He is an author of many vaudevilles, comedies, and dramas (the most famous one is «Marusya Churai»).

Key words: Borakovskiy, zemstvo doctor, dramatist, Novomoskovsk, Katerynoslav-Dnipropetrovsk region.